

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

PROTOKOLL nr 2/2004
Sammanträdesdag
17 februari 2004

Justerat den 20 februari 2004

Margareta Olofsson

Sekreterare

Peter Lundén-Welden

Lisbeth Westerlund

Plats: Socialtjänstförvaltningen
A-salen, Swedenborgsgatan 20, 3 tr

Tid: 15.00 – 15.25

Närvarande

Ordförande	Margareta Olofsson (v)
Vice ordförande	Peter Lundén-Welden (m)
Ledamöterna	Karin Rågsjö (v) Monika Lindh (s) Jari Visshed (s) Lilian Falkbäck (s) Ian Hamilton (s) Christer Öhgren (mp) Hanna Broberg (m) Anna Kinberg Batra (m) Ann-Katrin Åslund (fp) Abit Dundar (fp)
Tjänstg. ersättare	Maria Olin (kd)
Ersättare	Jackie Nylander (v) Inga Näslund (s) Britta Andersson (s) Victor Montero (s) Björn Kron (s) Anita Hillerström Vagli (m) Elias Wästberg (m) Patrik Silverudd (fp) Malin Strid (fp)

Facklig företrädare Inga-Lill Björck, Kommunal

Förhinder hade anmälts av ledamoten Désirée Pethrus Engström (kd) samt ersättarna Saied Tagavi (s), Jamie Bolling (mp) och Kerstin Gustavsson (m).

Föredragande vid sammanträdet var förvaltningschef Dag Helin.

Närvarande i övrigt var, Eddie Friberg, Pia Hofmeijer, Vera Josefsson, Rita Kahn, Berit Jernberg, Fredrik Jurdell, Anna Mattsson, Nina Mörman Aldunge, Eva Sandberg, Ilona Waldau, Karin Wallander och Lisbeth Wester-

lund.

§ 1
Sammanträdets öppnande

Ordföranden Margareta Olofsson (v) öppnade sammanträdet.

§ 2
Godkännande av föredragningslista

Föredragningslistan godkändes.

§ 3
Utseende av protokolljusterare

Ordföranden Margareta Olofsson (v) och vice ordföranden Peter Lundén-Welden (m) fick i uppdrag att justera dagens protokoll.

§ 4
Tid för justering av protokollet

Protokollet ska justeras den 20 februari 2004.

§ 5
Anmälan av protokolljustering

Protokoll från sammanträdet den 30 januari 2004 hade justerats den 9 februari 2004.

§ 6
Anmälan av handikapprådets protokoll

Protokoll från sammanträdet den 12 februari 2004 hade justerats den 12 februari 2004.

§ 7
Anmälan av delegationsprotokoll

Protokoll från tillståndskottets sammanträde den 3 februari 2004 hade justerats den 6 februari 2004.

Protokoll från organisations- och föreningsutskottets sammanträde den 5 februari 2004 hade justerats den 9 februari 2004.

Protokoll från individutskottets sammanträden den 4, 11 och 19 december 2003

hade justerats den 11 och 19 december 2003 samt den 5 januari 2004.

§ 8

Anmälan av beslut fattade av tjänsteman enligt delegation

Dag Helin, förvaltningschef, hade den 23 januari 2004 beslutat att Arion Chryssafis och Stig Hanno deltar i sammanträde med Eurocities sociala kommitté i Genua den 19 – 29 februari 2004.

Mona Ekberg, enhetschef Ledsagarservice, hade den 18 december 2003 anställt ledsagarinna Elisabeth Lindstedt.

Marianne Hedenström, enhetschef Stockholms äldre- och handikappjour, hade den 26 november 2003 anställt jourhandläggare Susan Earles, den 28 november 2003 anställt jourhandläggare Karin Moberg Musel och den 1 december 2003 anställt jourhandläggarna Maria Livstedt, Lars Svensson och Josephine Kirksaether.

Margareta Billegren, platschef ArbetsRehab, hade den 21 november 2003 anställt arbetsterapeut Eva Lindström.

Rose Fant, institutionschef Västan, hade den 7 januari 2004 anställt behandlingsassistent Rainer Gerdes.

Göran Gustavsson, vik institutionschef Riddaren, hade den 1 december 2003 anställt vårdarinna Jessica Flink och den 10 december 2003 anställt kock Peter Eriksson.

Britt Larsson, institutionschef Västberga, hade den 18 december 2003 anställt behandlingsassistent Ulf Persson.

Jan Linderhielm, institutionschef Lönnen, hade den 29 december 2003 anställt behandlingsassistent Malin Hallberg.

Jan Lindström, institutionschef Stegsholm, hade den 7 januari 2004 anställt behandlingsassistent Eva Andersson.

Gunilla Norrby, institutionschef Ljungbacken, hade den 10 november 2003 anställt vårdarinna Elisabeth Gunnars.

Petra West Stenkvis, verksamhetsledare HVB barn och ungdom, hade den 27 november 2003 anställt kokerska Carina Andersen, den 4 december 2003 anställt förskollärare Kristina Sjöberg och den 12 januari 2004 anställt elevassistent Marie Nordqvist.

§ 9

Inkomna protokollsutdrag och skrivelser m.m.

Anmäldes.

§ 10

Anmälan av förvaltningsgruppens protokoll

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde den 6 februari 2004 hade justerats den 11 februari 2004.

§ 11

Upphandling av akutboende för män

Förfrågningsunderlag

Dnr 402-047/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar godkänna förslaget till förfrågningsunderlag för upphandling av akutboende för män.
2. Socialtjänstnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Socialtjänstnämnden har avtal med Skarpnäck Care AB om drift av 45 härbär-
gesplatser i dygnetruntverksamhet riktad till hemlösa vuxna män. Avtalet gäller
till och med 31 december 2004. Avtalet har förlängts så långt det är möjligt.

En upphandling av 45 akutplatser för män ska nu göras. Därutöver efterfrågas i
förfrågningsunderlaget möjlighet att med en veckas varsel kunna erbjuda 10
extraplatser för att klara tak-över-huvudet-garantin.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 januari
2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga
ledamöter att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 12

Anmälan av personalgruppen på Östagårdens behandlingshem till Riks- dagens ombudsmän – JO

Svar på remiss

Dnr 106-007/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till Riksdagens ombudsmän – JO.
3. Socialtjänstnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen bedömer att händelsen med den försvunna jourtelefonen den 5 december 2003 vilken gav anledning till anmälan till JO, ledde till en situation där flera klienter kände sig kränkta. Bakgrunden till detta var en oro på institutionen där personalen hade svårigheter att skapa ett gynnsamt behandlingsklimat. Situationen har nu förbättrats. För att långsiktigt uppnå stabilitet på institutionen inriktas åtgärderna på att göra en översyn av personalschema, förstärka bemanningen, utbildningsinsatser för personalen och förändringar i verksamhetsprogrammet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 13

Verksamhetsberättelse för 2003 samt bokslut med kommentarer för socialtjänstnämnden

Dnr 201-048/2004

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner verksamhetsberättelsen och bokslutet med kommentarer.
2. Verksamhetsberättelsen samt bokslutet med kommentarer överlämnas till kommunfullmäktige och kommunens revisorer.
3. Socialtjänstnämnden hemställer om ombudgetering av under 2003 inte förbrukade projektmedel om totalt 0,5 mkr avseende FoU-enheten.
4. Socialtjänstnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Enligt stadens Regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder årligen avge en berättelse med redogörelse för sin verksamhet under det närmast föregående räkenskapsåret. Till verksamhetsberättelsen ska nämndens bokslut fogas. Nämndens verksamhetsberättelse och bokslut med bilagor och specifikationer ska lämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet för respektive nämnd.

I tjänsteutlåtandet anges nämndens ansvarsområden och mål för verksamheten enligt kommunfullmäktiges beslut. I en särskild verksamhetsberättelse i två delar med bilagor beskrivs förvaltningens verksamhet under 2003.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 3 februari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. I huvudsak bifalls förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anför;

Den ideologiskt färgade tillbakagång inom Stockholms socialtjänst som påbörjades under 2003 blir allt tydligare. Maktskiftet i staden har inneburit minskad valfrihet för medborgarna, en hårdnande attityd mot frivilligorganisationer, och en oförmåga att hitta lösningar på problemen inom områden som socialpsykiatri och trafficking.

Bokslutet för 2003, vänstermajoritetens första år vid makten, visar på strukturella problem. Endast tack vare upplösande av resultatfond och överskott inom de förvaltningsgemensamma kostnaderna klaras budgeten. Både de kund- och de individorienterade verksamheterna går med underskott. Underskott som 2004 riskeras upprepas och förvärras tack vare den ekonomiska politik som vänstermajoriteten driver.

Frivilligorganisationerna fyller en central roll i arbetet för Stockholms hemlösa. Vi ser därför med största oro på de besparingar som successivt skett i stödet till frivilligorganisationerna. De minskade anslagen ter sig än mer märkliga när budgetposten för organisationsanslag nu visar ett överskott för år 2003. Att socialtjänstnämndens budget går ihop tack vare besparingar på stadens mest utsatta människor, är oförsvarligt.

Frivilligorganisationer och andra aktörer utanför den kommunala sfären har också fått känna av det hårdare ideologiska klimatet, genom att staden på område efter område börjat dra undan fötterna för enskilda verksamheter och ersätta dem med verksamheter i egen regi. Att Stockholms skattebetalare i mars tvingades stå för

en nota på 2,6 miljoner kronor i förlikning på grund av det avbrutna avtalet med Barn- & Ungdomsgruppen i Stockholm AB, var kanske det mest extrema men långt ifrån enda exemplet på den nya styrande ideologins konsekvenser.

Trots omfattande problem inom socialpsykiatrin genomförde flera stadsdelar under året besparingar på bland annat dagverksamheter för psykiskt funktionshindrade. Besparingar, som riskerar att fortsätta under 2004.

2003 års bokslut och verksamhetsberättelse visar tydligt på behovet av en ny politisk ledning i staden.

§ 14

Underlag till budget för år 2005 och inriktning för 2006 och 2007

Dnr 201-010/2004

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Ärendet

Nämndernas budgetunderlag ska redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor, demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder.

I tjänsteutlåtandet tas frågan upp om ett eventuellt basutbud av institutioner inom staden, hur stadens preventionssamordnare ska finansieras, inrättandet av ett resurscenter för adopterade, upprustning och ökad tillgänglighet på LSS-kollo samt äldreomsorgspeng även för äldre hemlösa. Vidare behandlas andra insatser mot hemlöshet såsom att utveckla olika former av mer stadigvarande boende, bättre omhändertagande av svårt fysiskt sjuka hemlösa, taköver-huvudet-garantin och dagverksamheter för hemlösa.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 februari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson

m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Förslaget avslås om att utreda dagverksamhet för hemlösa i egen regi.
2. Förslaget avslås om att avskaffa direktintaget enligt tak-över-huvudet-garantin.
3. I övrigt överlämnas förvaltningens budgetunderlag utan eget ställningstagande.
4. Därutöver anför;

Vi överlämnar förvaltningens budgetunderlag utan eget ställningstagande och vill med anledning av förvaltningens skrivelse anföra följande.

Stockholms frivilligorganisationer fyller en mycket viktig funktion för stadens hemlösa. Vi delar inte majoritetens syn på deras verksamheter som ett komplement till stagens egna verksamheter. Tvärtom är det av avgörande betydelse att frivilligverksamheterna också tillåts vara alternativ till stadens socialtjänst.

Det är mycket angeläget att de dagverksamheter för hemlösa och missbrukare som bedrivs av Stockholms frivilligorganisationer får stadens stöd. Att den politiska majoriteten avslår ansökningar och drar ner på stödet till dessa verksamheter med hänvisning till att man planerar dagverksamhet i egen regi, är under all kritik. Risken är stor att hemlösa som i dag deltar i enskilt drivna verksamheter inte skulle delta i kommunala verksamheter. Att man nu av rent ideologiska skäl planerar för egna verksamheter blir dessutom med all säkerhet mer kostsamt för skattebetalarna.

En annan hörnsten i arbetet med att förbättra för Stockholms hemlösa är tak-över-huvudet-garantin. Direktintaget på härbärgena har gjort det möjligt att nå de människor som inte vänder sig till socialtjänsten för ett boende. Ett avskaffande av direktintaget skulle drabba de allra mest utsatta i samhället.

Vi välkomnar en diskussion om vilket basutbud av platser inom institutionsvården som staden ska tillhandahålla. I samband med denna diskussion krävs också en närmare granskning av vad som gör att stadens verksamheter ofta kostar betydligt mer än privata alternativ. Det är också angeläget att bevaka vilka eventuella konsekvenser en avgiftssänkning, som kan påverka prisbildningen, för stadens egna verksamheter får för konkurrerande privata vårdutövare.

I majoritetens förslag saknas mål för hur ska staden ska åtgärda brister inom verksamheter för psykiskt funktionshindrade och socialpsykiatrin. Det krävs

nu krafttag på detta område för att bl.a. uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål om att förebygga hemlöshet och missbruk.

§ 15

Bordlagt ärende

Förslag till yttrande över remiss om hemställan om en stadsövergripande policy för alkoholförbud på gator och i parker

Dnr 106-538/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden bordlägger ärendet.

Ärendet

Ordningsproblem i flera offentliga miljöer i innerstaden har uppmärksammats alltmer och förvaltningen anser att de förändringar som gjorts vartefter i lokala ordningsföreskrifterna, visar på att det finns behov av restriktioner.

Enligt socialtjänstförvaltningen bör en mer restriktiv bedömning göras för alkoholförtäring i offentliga miljöer i innerstaden. Förvaltningen anser att det bör göras en ny inventering av på vilka platser förbud mot alkoholförtäring bör införas i staden och särskilt precisera områden i innerstaden. Detta arbete bör ske i stadsdelsnämnderna i samråd med lokala polismyndigheten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2003.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle bordlägga ärendet.

§ 16

Bordlagt ärende

Förslag till reviderade riktlinjer för stöd till frivilligorganisationer

Skrivelse från Karin Rågsjö (v), Monika Lindh (s) och Christer Öhgren (mp)

Dnr 421-519/2003

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner med nedanstående justeringar förslaget till reviderade riktlinjer för stöd till frivilligorganisationer enligt tjänsteut-

låtandet (bilaga 2).

2. Socialtjänstnämnden antar bilaga kring redovisning – uppföljning till stöd för nämndens bidragsgivning till frivilligorganisationerna (bilaga 3)
3. Socialtjänstnämnden antar bilaga angående skrivningar kring funktionshinder, långsiktig bidragsgivning och upphandlig till stöd för socialtjänstnämndens bidragsgivning (bilaga 4).
4. Socialtjänstnämnden anför därutöver följande;

Förvaltningen föreslår att stiftelser, riks- och länsorganisationer samt s.k. paraplyorganisationer inte bör godkännas. I vissa fall kan det dock finnas skäl att stödja dessa organisationer, t.ex. i projekt/verksamheter som bedrivs i samråd med staden. Meningen ”Stiftelser, riks- och länsorganisationer samt s.k. paraplyorganisationer bör inte heller godkännas.” får därför tillägget ”Undantag kan göras för projekt/verksamheter som bedrivs i samverkan med Stockholms stad.”

Handikapporganisationerna har genom FN:s standardregler en särskild ställning. Den inledande texten under rubriken Grundläggande villkor formuleras därför om enligt följande: ”Socialtjänstnämndens stöd kan sökas av väl fungerande och starka handikapporganisationer vilka fyller flera viktiga funktioner. Det är viktigt att handikapporganisationerna, i enlighet med FN:s standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättningar delaktighet och jämlikhet, har rimliga ekonomiska villkor att arbeta under. Därutöver kan stöd sökas av organisationer/föreningar som”

Därutöver anser nämnden att det är viktigt att stödja organisationerna med utbildning och kompetensutveckling i frågor som t.ex. ledarskap.

Ärendet

I skrivelsen anges att under det år som gått med arbetet i organisations- och föreningsutskottet har man upplevt att riktlinjerna behöver en tydligare inriktning. Framförallt gäller detta bidragsgivningens syfte där man menar att det måste vara att stödja sådan verksamhet som förstärker och kompletterar den verksamhet som staden driver i egen regi.

Förvaltningens anser att förslagen i skrivelsen innebär vissa tydliggöranden och förändringar i de nuvarande riktlinjerna. Den grundläggande inriktningen för nämndens samverkan med frivilligorganisationer ligger dock fast.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2003.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) framlade ett förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett

annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Förvaltningens förslag till förändrade riktlinjer godkänns.

2. Därutöver anføres följande;

Stadens riktlinjer för stöd till frivilligorganisationerna fyller en viktig funktion och skall ligga till grund för bedömningen av ansökningar om medel för verksamheter och olika projekt. Den revidering som förvaltningen föreslår ger på flera sätt tydligare och bättre riktlinjer.

Det är bra att de individorienterade verksamheterna fortsatt betonas i de reviderade riktlinjerna. Förslaget om startbidrag är en viktig förändring som kan möjliggöra en mångfald av verksamheter och samtidigt ett sätt att få fler organisationer att hitta andra finansierare för den fortsatta driften. Fortfarande finns det en risk att riktlinjerna utesluter verksamheter som t.ex. inte har den organisationsform som staden vill. Stiftelser är liksom ideella organisationer en icke vinstdrivande organisationsform och om de verkar med individorienterad verksamhet för de målgrupper som riktlinjerna anger bör de också kunna ges bidrag.

Det är dock avgörande för dessa riktlinjers trovärdighet utåt och dess roll i förvaltningens ärendeberedning att den nuvarande majoriteten respekterar inriktningen. Under den senaste tiden har majoriteten gjort tydliga politiska ställningstaganden mot vissa frivilligorganisationer. Många nya projekt, som varit berättigade till stöd enligt nuvarande riktlinjerna, har avslagits. Den styrande majoritetens ideologiska motstånd till mångfald inom det sociala arbetet blir allt tydligare, och slår i förlängningen mot Stockholms hemlösa och missbrukare.

Stockholms stads bidragsgivning till frivilligorganisationer måste ske på ett sådant sätt att det långsiktigt stödjer organisationernas engagemang och betydelsefulla insatser. De signaler som den rödgröna majoriteten skickar ut riskerar att döda engagemanget och på sikt urholka den breda sektor av frivilligt socialt arbete som finns i Stockholm. Frivilligorganisationernas insatser och erfarenheter viktiga. De verkar utifrån sina värden och mål och inte som redskap att kommenderas fram när det passar den politiska majoriteten.

§ 17

Stadens Politiska Organisation (SPO), Demokrati och ledarskap

Yttrande över slutrapport

Dnr 106-602/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till stadsledningskontoret utan eget ställningstagande.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i budget för 2003 kommunstyrelsen i uppdrag att tillsätta en utredning om stadens politiska organisation. Målet är decentralisering av verksamhetsansvar och en centralisering av styrning och stadsövergripande analyser.

Utredningen föreslår bland annat att kommunstyrelsen ges ansvar för all kommunövergripande styrning och uppföljning. Budgetens ställning som stadens huvudsakliga styrdokument förtydligas och antalet program, policies, planer och riktlinjer utanför budget föreslås begränsas. Fler stora och principiellt eller ekonomiskt viktiga ärenden ska avgöras i kommunfullmäktige, samtidigt som mindre ärenden avförs från fullmäktige. Borgarråden föreslås få en mer kommunövergripande funktion och ett större ansvar för helheten i stadens politik. Facknämndernas roll renodlas till att driva verksamheter som kräver en helhetssyn över staden, eller som är för små eller för specialiserade för att drivas av stadsdelsnämnderna.

Förvaltningen kommenterar inte de delar av utredningen som rör de förtroendevaldas roll eller andra politiska frågor. När det gäller utredningens förslag som rör facknämnderna kommenterar förvaltningen i huvudsak de frågor som rör socialtjänstnämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 5 februari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lind m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle överlämna tjänsteutlåtandet till stadsledningskontoret utan eget ställningstagande.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lind m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. I huvudsak godkänns socialtjänstförvaltningens utlåtande.
2. Därutöver anför;

Ökad makt för medborgarna

Redan i samband med att utredningen av stadens politiska organisation (SPO-utredningen) tillsattes hade vi moderater allvarliga invändningar mot den inriktning som majoritetens anvisade. Den övergripande målsättningen med att se över stadens organisation borde ha varit att minska den politiska styrningen av stockholmarna. En god politik är en politik som i högre grad låter stockholmarna själva besluta över sina egna liv. Den som vill öka stockholmarnas frihet måste söka minska politikens omfattning. Med ökad frihet kommer också ett ökat ansvar – ett ansvar som vi är övertygade om att alla stockholmare i grunden kan och vill ta. Tyvärr har medborgarperspektivet helt gått förlorat i utredningens direktiv och förslag. Istället är det maktens män och kvinnor som förhandlar med varandra. Ett gyllene tillfälle att söka förtydliga ansvaret, öka medborgarnas egenmakt och minska klyftan mellan väljare och valda har därmed gått förlorad.

De grundläggande problemen förbli olösta

Istället är utredningsförslaget genomsyrat av vänsterns demokratisyn där fördjupad demokrati uteslutande handlar om att ge politiker mer inflytande på medborgarnas bekostnad. Denna demokratisyn innebär att graden av demokrati avgörs av mängden uppgifter för stadsdelsnämnderna.

Detta är ett synsätt som är helt främmande för oss moderater. I SPO-utredningen återges ännu en gång resultatet av den vetenskapliga utvärdering av stadsdelsnämndsreformen som Institutet för kommunal ekonomi (IKE) fick i uppdrag att genomföra. Där framgår att stadsdelsnämndsreformen misslyckats med att stärka den lokala demokratin. Trots det innehåller SPO-utredningen ett flertal förslag om nya uppgifter som ska föras över till stadsdelsnämnderna.

Vi moderater vill i stället långsiktigt fördjupa demokratin genom att ge tillbaka inflytande till de enskilda medborgarna, bland annat genom att systematiskt sänka kommunalskatten. Vi vill också vidareutveckla valfrihetssystemen, så att medborgarna får inflytande över staden verksamheter genom det fria valet av skola, barnomsorg, äldre- och handikappomsorg. Valfrihet för den enskilde i den skattefinansierade välfärden är en viktig demokratifråga.

Sedan är det självklart att den verksamhet som måste skötas med avgörande inflytande av politiker ska präglas av kvalitet, effektivitet, öppenhet, insyn samt ordning och reda. Genom att avveckla stadsdelsnämnderna vill vi moderater säkerställa en likvärdig behandling av alla stockholmare oavsett stadsdel, minska byråkratin, reducera antalet politiker och effektivisera stadens verksamhet. Vi vill samtidigt se över stadens flora av beslutande nämnder och styrelser med målsättningen att allt som kan beslutas lika bra eller bättre av enskilda invånare också skall beslutas av dem - inte av de politiska församlingarna.

Frihet och valfrihet

Den som i likhet med oss moderater vill öka stockholmarnas frihet måste söka minska politikens omfattning. Med ökad frihet kommer också ett ökat ansvar - ett ansvar som vi är övertygade om att alla stockholmare i grunden kan och vill ta. Målet med politiken måste därför vara att flytta makten närmare stockholmarna. Verklig decentralisering handlar inte om att flytta makt från en central nämnd till en stadsdelsnämnd utan om att genom t.ex. pengssystem flytta makten över vardagen från de politiska sammanträdesrummen till människors kök och vardagsrum.

Vi vill införa pengssystem som gör att hela anslaget för verksamheterna inom förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning och svenska för invandrare (SFI) följer elevernas och i förekommande fall föräldrarnas val. Vi vill också öka valfriheten och kvaliteten för stadens äldre medborgare genom att införa ett pengssystem inom äldreomsorgen.

En tydlig politisk ledning

Stockholm är en politiskt styrd kommun. Det märks framförallt genom att politiska maktskiften innebär tydliga förändringar i stadens verksamheter. Inget tvivel råder om att väljarnas vardag blir annorlunda med ett borgerligt eller ett socialistiskt styre. Detta gör Stockholm unikt i Sverige.

Den viktigaste orsaken bakom Stockholms politiska tydlighet är det sätt som stadens politiska ledning är organiserad. Borgarrådets ställning som ordförande i tunga centrala nämnder är en viktig del av detta. Det är stadens mest kända och inflytelserika politiker som leder arbetet i nämnder och bolagsstyrelsen, och det är också de som tydligt framstår som ansvariga för den förda politiken.

En av SPO-utredningens främsta slutsatser handlar om en maktförskjutning från centrala nämnder till kommunstyrelsen och en kraftigt förstärkt central administration, och en försvagning och otydliggörande av borgarrådsinstitutionen. SPO-utredningens förslag innebär att det i framtiden kommer att bli mycket svårt för medborgare, fritidspolitiker, journalister och tjänstemän att ställa stadens mäktigaste politiker till ansvar för den förda politiken på olika områden. Detta vore mycket olyckligt för Stockholm och stockholmarna.

God service och tydligt ansvar

Det som staden gör ska göras väl. Detta kräver inte bara att ansvaret är tydligt utan också att stadens verksamhet inriktas på kärnuppgifterna. Skattebetalare och medborgare ska veta att de får valuta för sina skattepengar och att dessa

går till verksamhet som utbildning, äldreomsorg, gator och vägar, insatser mot missbruk och hemlöshet – inte till byråkratisk överbyggnad och politisk administration.

Om förslaget blir verklighet ökar antalet heltidspolitiker och politikernas arvoden höjs kraftigt – något som vare sig är nödvändigt eller önskvärt. Samtidigt blir det än svårare att tydligt klargöra vem som har ansvaret för vad. Utredningsförslaget leder till en förstärkning av tjänstemannastyret och riskerar att försvaga medborgarnas möjlighet att utkräva ansvar av sina valda företrädare. Vidare föreslås en avsevärd maktförskjutning till finansborgarrådet och stadsledningskontoret. Nyttan med detta ifrågasätter vi starkt.

Samlat ansvar och kompetens

SPO-utredningen föreslår att vissa verksamheter som idag ligger samlat centralt i staden i fortsättningens ska spridas ut på stadsdelsnivå. Ett exempel på detta är sarskolan. En annan fråga, som utretts en längre tid, är frågan om heminstruktörernas placering, där utredningen landar i ett fortsatt stadsdelsansvar för verksamheter.

Såväl sarskolan som stadens heminstruktörer är tydliga exempel på verksamheter, där en central samling av kompetens innebär en tydlig förbättring av kvaliteten. Vi motsätter oss förslaget att föra ut ansvaret för sarskolan på stadsdelsnivå, och menar samtidigt att heminstruktörernas verksamhet bör samlas centralt i staden.

Utredningen föreslår även en utökad roll för stadsdelsnämnderna i arbetet med att följa upp skol- och förskoleverksamhet i syfte att – i retoriken – åstadkomma en mer likartad behandling av verksamheterna oavsett huvudman. Vi avvisar detta förslag till förmån för att en likartad behandling istället säkerställs genom inrättande av ett oberoende institut för kvalitetsgranskning av samtliga skolor och förskolor i staden – oavsett huvudman. Vi avvisar särskilt att stadsdelsnämnderna skulle svara för tillsynen av fristående förskolor, då detta riskerar att medföra olika behandling i olika delar av staden.

SPO-utredningen föreslår därtill ett överförande av sakkunskap från facknämnderna till centrala enheter i staden på ett sätt som enligt vår mening riskerar urholka kompetensen inom ett flertal områden.

Däremot välkomnar vi utredningens tydliga ställningstagande för ett fortsatt arbete med ett integrerat lednings- och styrsystem (ILS) - en viktig reform som måste vårdas och utvecklas.

Sammantaget innebär SPO-utredningens förslag i stort sett inga inslag av ökat inflytande för den enskilde stockholmaren. Vi är beredda att medverka till långsiktiga överenskommelser om stadens konstitutionella frågor om avsikten är att förtydliga rollerna, öka medborgarnas inflytande och valfrihet, klargöra ansvaret och effektivisera organisationen. Sammantaget innehåller SPO-utredningen dessvärre i stort sett inga förbättringar i dessa viktiga frågor.

Reservation

Ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) reserverade sig mot nämndens

beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. I huvudsak godkänns socialtjänstförvaltningens utlåtande.
2. Därutöver anför;

Stockholm är en politiskt styrd kommun. Politiska maktskiften innebär tydliga förändringar i stadens verksamheter. Inget tvivel råder om att väljarnas vardag blir annorlunda med ett borgerligt, eller ett socialistiskt styre. Detta gör Stockholm unikt i Sverige. SPO-utredningens förslag skulle, om de genomförs, på ett mycket negativt sätt förskjuta den politiska makten till en central tjänstemannaorganisation.

En tydlig politisk ledning

Den viktigaste orsaken bakom Stockholms politiska tydlighet är det sätt som stadens politiska ledning är organiserad. Borgarrådets ställning som ordförande i tunga centrala nämnder är en viktig del av detta. Det är stadens mest kända och inflytelserika politiker som leder arbetet i nämnder och bolagsstyrelsen, och det är också de som tydligt framstår som ansvariga för den förda politiken.

En av SPO-utredningens främsta slutsatser handlar om en maktförskjutning från centrala nämnder till kommunstyrelsen och en kraftigt förstärkt central administration, och en försvagning och otydliggörande av borgarrådsinstitutionen. SPO-utredningens förslag innebär att det i framtiden kommer att bli mycket svårt för medborgare, fritidspolitiker, journalister och tjänstemän att ställa stadens mäktigaste politiker till ansvars för den förda politiken på olika områden. Detta vore mycket olyckligt för Stockholm och stockholmarna.

Valfrihet och pengsystem

Hur Stockholms politiska organisation ska utformas handlar mycket om avvägningen om politikernas makt kontra medborgares. Införande av pengsystem och kundvalsmodell i olika former innebär en intressekonflikt mellan politiskt inflytande och medborgares direkta makt över vardagen. Detta gäller inte minst stadsdelarnas verksamheter.

I denna intressekonflikt menar vi att staden måste främja den modell som ger den enskilda medborgaren största möjliga inflytande. De pengsystem som i dag finns inom skola och hemtjänst bör utsträckas till fler områden, som barnomsorg och äldreboenden.

Samlat ansvar och kompetens

SPO-utredningen föreslår att vissa verksamheter som idag ligger samlat centralt i staden, i fortsättningens ska spridas ut på stadsdelsnivå. Ett exempel på detta är särskolan. En annan fråga, som utretts en längre tid, är frågan om heminstruktörernas placering, där utredningen landar i ett fortsatt stadsdelsansvar för verksamheter.

Såväl särskolan som stadens heminstruktörer är tydliga exempel på verksamheter, där en central samling av kompetens innebär en tydlig förbättring av

kvaliteten. Vi motsätter oss förslaget att föra ut ansvaret för särskolan på stadsdelsnivå, och menar samtidigt att heminstruktörernas verksamhet bör samlas centralt i staden.

Likställighet kräver riktlinjer

Stockholmarna har rätt till likabehandling av socialtjänsten, oavsett vilken stadsdel de bor i. I dag finns åtskilliga brister i systemet, inte minst när det gäller möjligheten att ta del av socialtjänsten i en annan stadsdel än den man råkar vara bosatt i. Systemet med kommunala riktlinjer utformade av socialtjänstnämnden är av avgörande betydelse för likställigheten. De har också en viktig roll att fylla för att underlätta personalens arbetssituation ute i stadsdelarna.

SPO-utredningens förslag om en centralisering av ansvaret för riktlinjer, från socialtjänstförvaltningen till stadsledningskontoret, riskerar att få allvarliga följder, inte minst på grund av att viktig specialistkunskap går förlorad.. Kombinerat förslaget dessutom med idén att minska på antalet riktlinjer kan följden bli ökad olikhet mellan stadsdelarna, försämrade rättssäkerhet och ett allt svårare arbete för socialtjänstens personal.

En slimmad politisk organisation

SPO-utredningen uppvisar ett magert resultat när det handlar om förslag för att minska byråkratin i Stockholm. Folkpartiet motionerade i maj 2003 om en kraftigt bantad politisk och administrativ organisation i Stockholms stad. Antalet politiska uppdrag föreslås minska med ca 250 och antalet administrativa tjänster minskas med ca 500. Såväl för facknämnder som stadsdelsnämnder föreslås en rad sammanslagningar.

Folkpartiets motion om en bantad organisation i staden skulle på ett genomgripande sätt minska den kommunala byråkratin och öka stockholmarnas inflytande över vardagen. Vi avstyrker därmed, i enlighet med ovanstående, huvuddelen av SPO-utredningens förslag, och tillstyrker i stället motionen ”Kraftigt bantad politisk och administrativ organisation i Stockholms stad” av Jan Björklund m fl.

Reservation

Tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

Som svar på remissen översänds nedanstående.

Utgångspunkten för en förbättring av stadens politiska och administrativa organisation måste vara att skapa bättre överblick, enkelhet och tydligare styrning. Den politiska och administrativa organisationen bör också uppmuntra medborgarna till delaktighet och vara transparent. Vetskapen om att organisationsförändringar skapar osäkerhet i tjänstemannaorganisationen och medför stora kostnader innebär att organisationsförändringar bör ha en bred politisk uppslutning och vara väl förberedda.

Inriktningen bör vara att stadsdelsnämnderna ges ett så heltäckande ansvar

som möjligt för all kommunal service som direkt berör medborgarna. Utredningens förslag att till stadsdelsnämnderna överföra till exempel ansvaret för bibliotek och samlingslokaler är bra. Det ger stadsdelsnämnderna ökade möjligheter till samordning och samutnyttjande, inte minst vad gäller lokaler och personal. Att ge ansvar för fler verksamhetsområden är därför också troligen kostnadseffektivt. Ett mer heltäckande ansvar gör det också enklare för medborgarna att utkräva ansvar av sina politiker och att vända sig till rätt instans direkt. En minskning av antalet stadsdelsnämnder kan också övervägas.

Stadsdelsnämnderna bör ges en tydligare roll när det gäller samrådsmöten och medborgarkontakter inför infrastrukturplanering och bostadsbyggande.

Det är viktigt att staden håller fast vid och förstärker det integrerade ledningssystemet och det kvalitetssystem som tagit form. En ökad mål- och resultatstyrning är angelägen också av det skälet att det tydliggör politikerrollen i relation till tjänstemannaorganisationen. Hur partierna väljer att fördela uppdragen, hur borgarrådets arbetsdag bör se ut m.m. är dock knappast något som beslut ska fattas om i kommunfullmäktige. Partierna kan med fördel själva diskutera om man vill komma överens om andra spelregler än de nuvarande. Starka borgarråd som har tydliga ansvarsområden bidrar dock till att underlätta för medborgarna och att ansvarsutkrävandet fungerar.

Utredningens kartläggning av de olika facknämndernas roll gentemot stadsdelsnämnderna pekar på en brist och inkonsekvens i stadens organisation. Kommunstyrelsen bör på kommunfullmäktiges uppdrag ha ett tydligt stadsövergripande ansvar.

Inom förskola och skola samt inom äldre- och handikappomsorgen är staden finansiär av både fristående utbildnings- och omvårdnadsalternativ och driver egna förskolor, skolor, äldre- och handikappboenden, Det är viktigt att staden tydligt skiljer på rollerna så att verksamhets-/driftansvaret inte sammanblandas med finansieringsansvaret. Av det skälet bör finansieringen av fristående förskolor och skolor inte ske från stadsdelsnämnderna utan från annan instans. Ersättningen till fristående hemtjänstutövare bör fastställas av kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande

Ledamoten Christer Öhgren (mp) lämnade följande särskilda uttalande.

Med anledning av den process som pågår runt SPO-utredningen väljer jag att i nuläget inte ta ställning till förvaltningens förslag. Dock vill jag själv göra några kommentarer utifrån mitt perspektiv som ledamot i socialtjänstnämnden.

Jag delar SPO-utredningens andemening som avser att ge stadsdelsnämnderna ett ökat handlingsutrymme och i viss mån större ansvarsområden. Utifrån socialtjänstnämndens perspektiv vill jag dock påpeka att jag har stor respekt för det goda arbete med riktlinjer och policys som förvaltningen gör. Min uppfattning är att utarbetanden av dessa idag sker i samråd med stadsdelsnämnderna och att det finns behov av en samlad och likartad syn på frågor – i synnerhet frågor som är reglerade i lagstiftning – för att uppnå den likställighetsprincip som kommunen är skyldig att tillhandahålla för sina medborgare.

Därför bör socialtjänstnämnden även i fortsättningen svara för denna beredning.

Utredningen pekar på att det vore praktiskt att begränsa alla de riktlinjer, program mm som stadsdelsnämnderna ska anpassa sig efter, så att måluppfyllelsen blir bättre. Utredningen drar därför slutsatsen att dessa istället borde hänvisas till budgetarbetet med stadens budget. Att måluppfyllelse inte alltid går hand i hand med alla de program som läggs fram är en erfarenhet som de flesta inom såväl administration som politisk nivå känner. Dock, menar vi, torde det ändå vara den nivå där den huvudsakliga kompetensen finns som ansvarar för beredning av program etc.

Socialtjänstens arbete med de kommunövergripande verksamheterna tycker jag i huvudsak fungerar bra, det finns därför inte någon anledning att förändra strukturen runt dessa.

Vad gäller arbetsmarknadsfrågorna och dess koppling till Europeiska socialfonden tycker jag dock att en överflyttning av denna avdelning till stadsdelsnämnderna, mycket väl skulle kunna vara möjlig och kanske skulle detta också ge frågorna en ökad status inom kommunens organisation.

Utredningen föreslår vidare en kraftig koncentration av makten till kommunstyrelsen. Denna koncentration till både stadsledningskontoret och framförallt finansroteln är olycklig och bidrar inte till en vidgad syn på demokratin i kommunen. Det torde vara omöjligt för politikerna i kommunstyrelsen att i framtiden sätta sig in i och förstå alla de politiska beslut som utredningen i framtiden vill hänvisa till kommunstyrelsen. Om så sker kommer istället tjänstemannamakten på stadsledningskontoret att öka, till detta ställer jag mig negativ. Att däremot bredda kompetensen på stadsledningskontoret ytterligare t ex med ökad miljökompetens vore bra.

Det föreslås en avveckling av de flesta beredningarna och en överföring av dessa till kommunstyrelsen och till detta är jag ytterst tveksam. Jag begränsar mig här till att kommentera en avveckling av äldreomsorgsberedningen. Jag menar att det istället vore bättre att antingen göra om äldreomsorgsberedningen till en ren nämnd eller föra över beredningen till socialtjänstnämnden där man skulle kunna inrätta ett utskott för att handha dessa frågor.

§ 18

Stadsledningskontorets förslag till förändrad budgetordning i Stockholms stad

Svar på remiss

Dnr 106-590/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till stadsledningskontoret utan eget ställningstagande.

Ärendet

För att öka långsiktigheten i stadens planerings- och budgetbeslut föreslås att ett

flerårigt strategiskt ärende utarbetas och beslutas av kommunfullmäktige före sommaren. För att förbättra kvaliteten på beslutsunderlaget föreslås att kommunfullmäktige beslutar om den detaljerade budgeten på hösten. De samhällsekonomiska förutsättningarna bör tydligare kopplas till planerings- och budgetbesluten och analysen av de samhälls-ekonomiska förutsättningarna bör utvecklas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 5 februari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lind m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle överlämna tjänsteutlåtandet till stadsledningskontoret utan eget ställningstagande.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lind m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m) ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

Som svar på remissen översänds och åberopas följande;

Vi instämmer i stadsledningskontorets analys att det ibland fattas både flerårighetsperspektiv och helhetsperspektiv i budgetarbetet. En utveckling mot ett längre perspektiv i kombination med förbättrade underlag inför besluten i både den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen är att rekommendera. I dagsläget överväger dock argumenten för att behålla budgetbeslutet på våren. Med ett tidigt avgörande skapas längre tid för planering och anpassning enligt de ekonomiska förutsättningarna i nämnder och bolag. Dessutom ges mer tid åt att förankra budget/verksamhetsplan lokalt. Om budgetförslaget presenteras och debatteras under första halvan av året finns också god tid att föra demokratiska resonemang med allmänhet, stadens medarbetare och medier. Detta förbättrar i sin tur möjligheten för den politiska majoriteten att implementera de mål som uttrycks i budgeten.

Budgetarbetet i nämnder och styrelser får inte bli ett hastverk. Inte minst gäller det för att fördjupa arbetet med det Integrerade styrnings- och ledningssystemet (ILS). Detta förutsätter att tid ges för de enskilda nämnderna att beslu-

ta om budget och generella åtaganden etc. utifrån givna resurser efter att kommunfullmäktige fastslagit budgeten, men innan början på det verksamhetsår som budgeten avser. Det är av vikt att de olika nämnderna och dess enheter får tillräcklig tid för mål och planformulering. Därför avvisar vi denna del av förslaget till ny budgetordning.

Vi välkomnar förslaget om att ta fram långsiktiga prognoser. Strategiska frågor som tillväxt- och finansieringsfrågor, demografiska förändringar och kompetensförsörjning kan exempelvis tas upp. Vi menar dock att staden inte behöver fatta budgetbeslut vid mer än ett tillfälle. Däremot kan underlag i form av t.ex. demografiska fakta som återfinns i långtidsutredningen ligga till grund för en flerårig planering och den typen av ärenden kan med fördel tas fram med regelbundenhet. Vi motsätter oss dock planerna på att ta fram denna typ av ramärenden varje år, ett sådant förfarande kan till och med vara kontraproduktivt då de riskerar binda upp framtida majoriteter.

När det gäller nyckeltal är det rätt att de ska vara långsiktiga samtidigt som varje majoritet måste kunna förändra uppföljningen, varefter målen förändras. Ett antal basnyckeltal och volymuppgifter torde dock kunna vara desamma över lång tid, oavsett majoriteter.

§ 19

Förslag till yttrande över motion av Jan Björklund m.fl. (fp) om vårt gemensamma ansvar för psykiskt funktionshindrade

Dnr 106-472/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendet

I motionen framhålls att vården och omsorgen om psykiskt funktionshindrade måste förbättras och att stadens socialpsykiatri måste reformeras för en ökad samverkan med landstinget, ett ökat tvångsinslag för dem som behöver det och för att resurserna till boende och annan infrastruktur i socialpsykiatri ska bli tillräckliga.

Förvaltningen instämmer i synpunkterna att det är viktigt att de psykiskt funktionshindrade får sina behov och rättigheter tillgodosedda. Eftersom det är flera huvudmäns ansvar är det också viktigt att det sker en samordning av insatser och en gemensam uppföljning av det stöd som ges.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Motionen bifalls.
2. Därutöver anför;

Vi noterar med glädje förvaltningens stöd till många av de förslag som uttrycks i motionen. Samtidigt vill vi trycka på några av de förslag som framförts, men som bemöts mycket avvaktande i yttrandet. Främst handlar det om behovet av fler platser i vården, ett ökat inslag av tvång och formella samverkansformer med Stockholms läns landsting.

Sedan motionen skrevs har debatten om den svenska psykiatrin rullat vidare. Flera utredningar har genomförts och flera återstår. Men det material som presenterats hittills talar ett relativt samlat och tydligt språk. Bristande samordning och underskott av vårdplatser är två av grundorsakerna till den svenska psykiatris problem.

Regeringens psykiatrisamordnare Anders Milton presenterade nyligen några av de grundläggande tankar kring psykiatrin som han avser arbeta vidare med. Fler platser i vården är ett av dessa krav, liksom möjligheterna till ett ökat inslag av tvång i öppenvård. Vi är övertygade om att båda dessa förslag, som återfinns i motionen från Jan Björklund m.fl. är av grundläggande betydelse för en förbättrad socialpsykiatri i Stockholm.

Att diskussioner förs med landstinget om en ökad samordning inom psykiatrin är positivt. Dessa diskussioner har dock förts under lång tid, och det är dags att gå från ord till handling. Om frågan utreds under året borde gemensamma nämnder kunna bli verklighet 2005.

§ 20

Förslag till yttrande över motion av Kristina Axén Olin (m) och Christer Wennerholm (m) om gemensamt huvudmannaskap mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting inom psykiatrin

Dnr 106-506/2003

Socialtjänstnämndens beslut

Socialtjänstnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendet

I motionen framhålls att det alltför ofta uppstår olika gränsdragningsproblem mellan kommun och landsting och att det är angeläget att samordna resurser och ansvar i arbetet med missbrukare och psykiskt funktionshindrade.

Förvaltningen framhåller att diskussioner pågår mellan staden och landstinget kring olika s.k. gränsdragningsfrågor. Arbetet bedrivs i olika arbetsgrupper och omfattar såväl äldreomsorg, fysiskt funktionshindrade, beroendefrågor och insatser till psykiskt funktionshindrade. Det pågår också särskilt arbete för att hitta samordnade insatser till hemlösa. Syftet är att uppnå en samsyn och gemensamma insatser men också att reglera ansvarsförhållanden och finansieringsfrågor. Förvaltningen anser att det finns frågor som måste utredas vidare innan gemensamt huvudmannaskap införs för personer med missbruksproblematik och psykiskt funktionshindrade.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2003.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Margareta Olofsson m.fl. (v), ledamöterna Monika Lindh m.fl. (s) och ledamoten Christer Öhgren (mp) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt följande.

Socialtjänstnämnden föreslås besluta följande.

1. Motionen bifalls.
2. Socialtjänstnämnden hemställer hos kommunstyrelsen om ett inrättande

av en gemensam nämnd mellan Stockholms läns landsting och Stockholms stad

3. Därutöver anför;

Det dubbla huvudmannaskapet måste avvecklas. Det uppdelade huvudmannaskapet leder ofta till att huvudmännen stjälp över ansvaret på varandra, eftersom en kostnad på ett område ses som en lättnad för det andra. Ett enhetligt synsätt saknas. Likaså vidarebefordras inte information mellan de olika myndigheterna. Ur individperspektivet är det en tragedi och ur det ekonomiska perspektivet ett slöseri med samhällsekonomiska resurser. Det är dags att låta professionen arbeta tillsammans under samma tak.

§ 21

Revisionsrapport om användarnas syn på Paraplysystemet

Dnr 202-606/2003

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Ärendet överlämnas till revisionskontoret och kommunstyrelsen.

Ärendet

Paraplyet är ett för stadsdelsförvaltningarna och socialtjänstförvaltningen gemensamt obligatoriskt IT-system för hantering av ärenden inom individ- och familjeomsorg samt äldre- och handikappomsorg. Systemet introducerades under 1998 och har successivt tagits i full drift och utvecklats.

Förvaltningen anser att Paraplysystemet uppvisar mycket stora brister och begränsningar i funktionerna för uppföljning och statistikuttag, vilket allvarligt påverkar möjligheterna att göra bra verksamhetsuppföljningar såväl lokalt i stadsdelsförvaltningarna som för staden som helhet. Förvaltningen välkomnar revisionskontorets förslag att en åtgärdsplan upprättas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 22

Remissvar på Stadsledningskontorets ärende "Fortsatt inriktning av stadens kvalitetsarbete samt Stockholms stads kvalitetsutmärkelse fr.o.m. år 2004

Dnr 106-603/2003

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till stadsledningskontoret.
3. Socialtjänstnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen delar uppfattningen att det är angeläget att det sker en utveckling av samspelet mellan kvalitetsstrategin och det Integrerade ledningssystemet (ILS) så att det blir en tydligare koppling mellan ekonomi och verksamhet. Det är positivt om en mer samlad analys görs av de olika uppföljningar som genomförs, dels av enheterna och nämnderna, dels av stadsdelskontoret, revisorer, utrednings- och statistikkontoret (USK) etc. Kvalitetsutmärkelsen fyller en viktig funktion. De verksamheter som deltar kan bli goda exempel för andra att inspireras av.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Det integrerade lednings- och styrningssystemet förutsätter att tid ges för de enskilda nämnderna att besluta om sin budget och de generella åtagandena som ska gälla för hela förvaltningen och för de olika enheterna som ska formulera åtaganden och kvalitetsgarantier utifrån givna resurser efter det att kommunfullmäktige fastslagit budgeten men innan det verksamhetsår som budgeten avser påbörjas. Vi anser det vara av vikt att de olika nämnderna och dess enheter ges tillräcklig tid för mål och planformulering varför stadsledningskontorets förslag om att ändra budgetordningen rimmar illa med ILS-arbetet.

§ 23

Öppen förskola samt resurscentrum för adopterade

Svar på skrivelse från Kristina Axén Olin (m) om att rädda Jordglobens öppna förskola samt skrivelse från Margareta Olofsson (v), Monika Lindh (s) och Christer Öhgren (mp) om resurscentrum för adopterade

Dnr 106-580/2003

Dnr 119-595/2003

Socialtjänstnämndens beslut

1. Socialtjänstnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på båda skrivelserna.

2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

De två skrivelserna om att rädda Jordglobens öppna förskola samt om resurcentrum för adopterade tar upp den sårbara situation verksamheten för adopterade barn och deras föräldrar befinner sig i. Detta blev tydligt då hela verksamheten stod inför hot om nedläggning i slutet av år 2003. Adoptionscentrum Söder meddelade då socialtjänstförvaltningen att man inte längre kunde bedriva den verksamhet som man tagit ansvar för de senaste ca 10 åren. Man uttalade tydligt att man ansåg att det var dags för kommunen att ta sitt ansvar.

I tjänsteutlåtandet redovisas att den akuta situationen för den öppna förskolan för adopterade är löst och förvaltningen föreslår ett fortsatt utvecklingsarbete av verksamheten.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2004.

Förslag till beslut

Ordföranden Margareta Olofsson (v) föreslog, med instämmande från övriga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Peter Lundén-Welden m.fl. (m), ledamöterna Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och tjänstgörande ersättaren Maria Olin (kd) lämnade följande särskilda uttalande.

Det är bra att den mycket viktiga verksamhet som bedrivs vid öppna förskolan Jordgloben nu temporärt är räddad. På sikt är den lösning som nu uppkommit inte optimal men tack vare att verksamheten är stadsövergripande faller den mellan stadsdelnämndsstolarna.

§ 24

Nämndens frågor

Ordföranden Margareta Olofsson (v) påminde nämndens ledamöter och ersättare om att det är dags att anmäla deltagande i studieresa till Baltikum under vecka 17.

§ 25

Förvaltningschefens information

Förvaltningschefens beslut om resestipendier om 200 tkr till enskilda polismän vid polismyndigheten i Stockholms län, dnr 422-043/2004, hade skickats ut till nämnden.

Delrapport och ansökan om fortsatta medel 2004 till pilotprojekten i Stockholm avseende Mobilisering mot narkotika, trestadssatsningen, dnr 448-070/2003, hade skickats ut till nämnden.

§ 26
Sammanträdet avslutas

Ordföranden Margareta Olofsson (v) avslutade sammanträdet.
